

GARANCIA

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A MAGYAR MEZŐGAZDASÁG HETILAPHOZ

AZ AGRÁRTÁMOGATÁSOK HATÉKONY FELHASZNÁLÁSA

A magyar agrárpolitika kiemelt szerepet szán a kis- és közepes családi gazdaságoknak az agrárszektor fejlődésében, amely a támogatási rendszer újra pozicionálásában is tükröződik. Az agrár-, illetve támogatáspolitikában azonban csak akkor lehet hatásos, ha figyelemmel van az agrárszektor szereplőinek eltérő helyzetére és igényeire. Erről beszélgettünk Dr. Fertő Imre egyetemi tanárral a Budapesti Corvinus Egyetem Agrárközgazdasági Tanszékének vezetőjével, az MTA Közgazdaságtudományi Intézet tanácsadójával.

Hogyan foglalná össze a hazai agrárpolitika legfontosabb elemeit?

A kormány a kis- és közepes családi gazdaságok támogatását, illetve a helyi társadalom és piacok megerősítését állította az új mezőgazdasági politika középpontjába. Egyidejűleg a vidékfejlesztési és mezőgazdasági koncepció fókuszában a minőségi terményeket előállító kis- és közepes családi gazdaságok, nem pedig a tömegtermelés, a monokultúrás, iparszerű rendszerek állnak. Mindez konkrét lépésekben is megnyilvánult. Így igyekeznek földhöz juttatni a fiatal gazdálkodókat, illetékmentessé tették a gazdaságátadást, a mezőgazdasági termelők egyszerűbben tudnak részt venni a közétkeztetés kiszolgáltatásában, a helyi piaci pozíciók erősítése céljából a gazdák számára

lehetővé tették termékeik közvetlen értékesítését. Egyúttal persze a nagyobb cégeknek is fontos helye van a hazai agráriumban, de az agrárpolitika az egyéni- és családi gazdaságok pozíciójának erősítésére törekszik.

Mindez az agrártámogatások esetében is megmutatkozik?

Abból a determinációból kell kiindulni, hogy az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) támogatási forrásainak nagyobbik hányadát a 2007-2010-es időszakban a korábbi kormány által meghirdetett pályázatokban már lekötötték. A megmaradt, illetve a megvalósításra nem kerülő nyertes pályázatokból visszacsorgó forrásokból összesen mintegy

„...fontos, hogy az agrárpolitika a meghatározó irányvonal mellett sokféleséget is figyelembe vegye, gondolkodásmódja differenciált legyen.”

Fertő Imre

400 milliárd forintos kiosztható támogatás állhat még rendelkezésre az ÚMVP hátralevő időszakában. A kormányzat azt szeretné, hogy ez utóbbi összeg döntő részét a mikro-, kis- és közepes agrárvállalkozások megerősítésére fordítsák. A cél, hogy a mezőgazdasági termelésben nagyobb szerepet kapjon a tájszakszínűségét, hagyományait jobban kihasználó versenyképes gazdálkodás, amely jórészt ugyancsak a családi gazdálkodás megerősítésével érhető el.

A kisebb méretű gazdaságok előtérbe helyezésével összefüggésben elhangzanak olyan érvek, hogy azok nem elég hatékonyak, támogatásuk nem lehet igazán hatásos?

A magyar agrárpolitikai közbeszédben régóta jelen van az a hamis felfogás, amely szerint az üzemméret és az üzemek hatékonysága között fordított kapcsolat áll fenn. E gondolatkör képviselői a kisüzemeket általában a családi gazdaságokkal azonosítják. Ugyanakkor ez utóbbi feltételezéssel függ össze, hogy a családi gazdaságokat kevésbé hatékonyak tekintik, mint a valamilyen gazdasági társasági formában működő agrárvállalkozásokat. A hatékonyságot tekintve azonban nem a méret a releváns kérdés, hanem az, hogy egy mezőgazdasági vállalkozás milyen szervezeti formában tud a leghatékonyabban működni. Rádásul a különféle termékkörökben más és más lehet az uralkodó üzemméret, illetve üzemméret. Nyilvánvalóan egy gabonatermesztő gazdaság másképp működik, mint egy kertészet, vagy egy sertéshízlalással foglalkozó üzem.

A statisztikai számbavétel segít a valós helyzet feltárásban?

A hatékonyság megítélésével kapcsolatos tisztánlátást nehezíti, hogy a rendelkezésre álló statisztikák - érthető módon - a jogi forma felől veszik számba a mezőgazdasági üzemek különböző típusait. Ez a csoportosítás viszont nem esik egybe az üzemszervezeti megközelítéssel. A családi gazdaságok fogalma sokáig nem volt „szalonképes” a hazai agrárpolitikai vitákban, miközben senki nem mondta meg, hogy mit ért ezen a fogalmon. Egyenlőség jelet tettek a statisztikában egyéni gazdaságként regisztrált vállalkozások és a családi gazdaságok között. A nemzetközi szakirodalomban viszont egyetértés van abban, hogy a családi gazdaság legfontosabb jellemzője, hogy a háztartás és a mezőgazdasági üzem nem válik el egymástól, a mezőgazdasági erőforrások (föld, munka, gépek és felszerelések) tulajdonosa a család, illetve a háztartás teljes jövedelmének nagyobb része a mezőgazdaságból származik.

A kétféle megközelítés teljesen más „valóságot” mutat. A probléma érzékeltetésére ér-

demes néhány adatot felidézni. Az Agrárgazdasági Kutató Intézet tesztüzemi adatbázisa szerint az egyéni gazdaságok számaránya az összes mezőgazdasági üzemen belül durván 80 százalék körül mozgott 2001 és 2008 között. Ezzel szemben, ha az üzemszervezet oldaláról nézzük a gazdaságokat, akkor a családi gazdaságok aránya 44 százalékról 36 százalékra csökkent ugyanebben az időszakban. Magyarán, sok egyéni gazdaságként regisztrált üzem valójában nem is családi gazdaság.

Mit érdemes kiemelni az üzemformák hatékonyságával kapcsolatban?

Alapvető agrárpolitikai kérdés, hogy melyik üzemméret a hatékonyabb. A számítások szerint, bárholonnan közelítsünk is, az egyéni gazdaságok illetve a családi gazdaságok hatékonysága valamivel alacsonyabb, mint a gazdasági szervezeteké, vagy a nem családi gazdaságoké. Ez első ránézésre alátámasztja a nagyüzemi mezőgazdaság pártján állókat. Azonban, ha figyelembe vesszük a támogatásokat, akkor érdekes jelenségeket figyelhetünk meg.

A Közös Agrárpolitikával szemben felhozott egyik legfontosabb és legrégebbi érv, hogy az agrártámogatások nem azokhoz jutnak el, akik igazán rászorúlnak. Az agrárpolitika 1992-es reformját megalapozó bizottsági dokumentum is rámutatott arra, hogy a támogatások 80 százalékát az üzemek mindössze 20 százaléka kapta meg. Miközben a mezőgazdaság általános jövedelmi problémái nem oldódtak meg. Ezt másképpen úgy szokták megfogalmazni, hogy a gazdagabb farmerek még gazdagabbak lettek, miközben a szegény farmerek jövedelmi problémáit nem sikerült megoldani.

Milyen képet mutat a támogatások magyarországi felhasználása?

A 2001-2008-as évek átlagában az egyéni gazdaságok 9, a kisebb kört jelentő családi gazdaságok 6 százalékát kapták meg a támogatásoknak. Ha azt nézzük meg, hogy mennyire koncentrált az agrártámogatások eloszlása az egyes üzemtípusokon belül, akkor nem meglepő módon azt láthatjuk, hogy a gazdasági szervezetek esetében sokkal koncentráltabban oszlik meg a támogatás, mint a családi gazdaságok esetében. Vagyis, miközben a támogatások nagy része a gazdasági szervezetekhez kerül, azon belül is csak egy szűk csoportjuk fölözi le a támogatások döntő részét.

Milyen kapcsolatban áll a támogatások nagysága az üzemnagysággal?

Az üzem nagysága pozitív kapcsolatban áll a megkapott támogatások nagyságával, üzemtípustól függetlenül. Másképp fogalmazva, a na-

gyobb üzemek több támogatást kapnak, mint a kisebbek.

A támogatások hogyan befolyásolják az üzemek hatékonyságát?

Ha az előbbieken érintett problémaköröket összekapcsoljuk, akkor megkaphatjuk a választ arra a kérdésre, hogy a támogatásoknak milyen hatása van az üzemek hatékonyságára. Magyarországon valószínűleg sokan azt válaszolnák, hogy természetesen pozitív, hiszen a támogatások révén az üzemek javítják technológiájukat, beruháznak, amely nyilvánvalóan javítja a hatékonyságukat. Ám a nemzetközi tendenciák korántsem ilyen egyértelműek.

Az ezzel kapcsolatos uniós szakértői számítások jelentős része ugyanis azt mutatta, hogy az agrártámogatások az Európai Unió régi tagállamaiban esetenként rontották a mezőgazdasági üzemek hatékonyságát. Egy korábbi saját vizsgálatunk is, amely a 2000-es évek első felét elemezte, hasonló eredményeket mutatott. Ezt a jelenséget általában azzal magyarázzák, hogy a támogatásoknak van egy ellentétes hatása is, hiszen a gazdálkodók esetleg olyan technológiai újításokba is belekezdnek, amelyek később nem fizetődnek ki. Összefoglalva, a támogatások hatása korántsem biztos, hogy csak pozitív lehet. Szintén fontos tanulság, hogy a támogatások hatása üzemtípusonként eltérő lehet.

Mi következik ebből az agrárpolitika számára?

Az helyes, hogy egy ország agrárpolitikája, így a magyar is jól körülírható, konzisztens prioritások köré szerveződjön. De az is fontos, hogy az agrárpolitika a meghatározó irányvonal mellett sokféle célt is figyelembe vegye, gondolkodásmódja differenciált legyen. Az uniformizáló agrárpolitika ugyanis könnyen célt téveszthet. Hiszen nem minden gazdaságnak van szüksége ugyanolyan fajta segítségre (támogatásra), mivel problémáik, céljaik, ambícióik is eltérhetnek egymástól. Ez egyaránt érvényes a tagállamok közötti, illetve az egyes tagállamokon belüli támogatások elosztására is. Gondoljunk bele, hogy a 27 uniós tagállamnak mennyire eltérő mezőgazdasági szerkezete van, amelyek a fejlettség teljesen más szintjén vannak, más problémákkal néznek szembe. Ezt a gondolatot nyugodtan kiterjeszthetjük az egyes országokon belülről is, hiszen mások a termelők gondoljai például a Dunántúlon, az Alföldön, vagy Észak-Magyarországon.

Magyarán, az is az agrárpolitika feladata, hogy a rendelkezésre álló támogatási források elosztása célzottan, és a problémák megoldására koncentrálna történjen meg.

A BERUHÁZÁSI TÁMOGATÁSOK VÁLTOZÓ FELTÉTELEI (ÚMVP)

2010. december 23-án lépett hatályba a Vidékfejlesztési Minisztérium 41/2010. (XII. 20.) rendelete, amely módosítja az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló korábbi rendeletet. A beruházási jellegű támogatásokat érintő rendeletmódosítás az uniós támogatási források minél teljesebb kihasználását célozza.

Egy ország személyes ismerőse

MAGYAR TAKARÉK

A hazai bank

www.magartakarék.hu

A Magyar Takarékszövetkezet az a bank, ahol ország-szerre 1800 fiók munkatársai és ügyfelei néven szólítják egymást, és a szónak ereje van. A rugalmas pénzügyi szolgáltatások és a személyes ismertség nyújtják azt, amit Ön egy pénzügyintézetől elvár.

www.magartakarék.hu

A 2010. évi rendelet értelmében a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) ügyfeleinek már megítélt, de általuk igénybe nem vett támogatási összegeket fel kell tárni, és azokat hasznosítani kell. A cél, hogy az ország rendelkezésre álló uniós támogatási összeg minél nagyobb hányada felhasználható legyen. A rendeletben szereplő változások érintik az elbírálás alatt lévő (vagy a jövőben benyújtásra kerülő) támogatási kérelmeket, és a már támogatási határozatokkal rendelkező beruházókat is.

A rendeletmódosítás értelmében az elbírálás alatt lévő, illetve a jövőben benyújtandó támogatási kérelmek esetében a pályázó ügyfél akkor jogosult támogatásra, ha

- a támogatási határozat kézhezvétele után eltelt 6 hónapot követően megnyíló első kifizetési kérelem benyújtási időszakban kifizetési kérelmet nyújt be;
- a támogatási határozat kézhezvételétől számított 24 hónapon belül a támogatás legalább 50 százalékának igénybevételét kitevő kifizetési kérelme(ke)t nyújt be.

A már támogatási határozattal rendelkező pályázók esetében azoknak az ügyfeleknek, akik a támogatási határozat kézhezvételétől számított 24 hónap elteltével sem nyújtottak be még kifizetési kérelmet, az MVH nyilatkozattételre felszólító végzést postáz 2011 elején. Az érintetteknek a beruházás helyzetéről, vagy a támogatás esetleges lemondásáról szóló nyilatkozatukat 15 napon belül kell visszaküldeniük.

HATÁRIDŐRE BE KELL FEJEZNI A DNP BERUHÁZÁSAIT

Lezárult a hazai cukorgyárak bezárásának negatív hatásait ellensúlyozó Nemzeti Diverzifikációs Program (NDP) keretében benyújtott támogatási kérelmek elbírálása.

A 2010. októberében benyújtott kifizetési kérelmek alapján jóváhagyásra kerülő támogatások folyósítása 2011. márciusában várható.

Az NDP által támogatott projektek esetében a nyertes pályázóknak a jogerős támogatási határozattal jóváhagyott elszámolható beruházási költségek legalább 90 százalékát teljesíteniük kell. A beruházás megvalósítása határidőhöz kötött, és annak meghosszabbításra nincs lehetőség. Eszerint azon ügyfeleknek, akik a támogatási határozatukat 2010. november 30-a előtt vették kézhez 2011. március 31-ig kell a beruházásukat megvalósítaniuk. A 2010. november 30-a után érkezett határozatok esetében pedig legkésőbb 2011. december 31-ig kell a támogatott tevékenységet elvégezni.

KAVIÁR SERTÉSHÚSSAL

Hatalmas magyar sikerrel kezdődött a 2011. évi Bocuse d'Or verseny Lyonban - adta hírül a szakajtó. A hír értékéhez azt kell tudni, hogy ez a rendezvény a világ legrangosabb gasztro-versenye, ahol a békés megyei Vésztőn termelt magyar kaviár hét legrangosabb társa elől vitte el a pálmát. Joel Robuchon, a múlt évi szakácsverseny győztese, a világ legtöbb (26) Michelin csillagát birtokló séfje is első helyre tette a magyar terméket. A siker folyamatos, a világ több országába keresik a Silver Fish Kft termékét. Dr. Számfira György tokhaltenyésztőt kérdeztük a kaviártermelő és egyéb vállalkozásairól.

Se tengerünk, se nagy folyóink, ahol tokhalak élnek, s úgy látszik, még is kaviártermelő nagyhatalom leszünk. Hogyan lehetséges ez? - kérdeztük a vállalkozót.

- Ötven hektár intenzív gyümölcsöst telepítettem, s vásároltam hozzá egy vésztői telephelyet, ahol, mint kiderült 630 méterről feltörő, melegvizet szállító kút található. Ezt szerettem volna valamilyen értelmes célra hasznosítani. Akkor határoztam el egy halnevelő telep építését. Ma itt áll az intenzív halnevelő, recirkulációs rendszerrel, ahol - mint a neve is jelzi - a víz állandó körforgásban van, biológiai tisztítás és oxigendúsítás után kerül a halakhoz. Ez egy kimondottan környezetbarát, víztakarékos technológia, napi 4-5 köbméternél nem igényel több vizet. Itt kezdtem a tokhaltenyésztést. Az intenzív tenyésztésnek az a lényege, hogy míg a tokhalak a szabad vizekben 15-20 év alatt érik el az ivarérettséget, vagyis ilyen hosszú tartás után lehet kaviárt nyerni, addig a mi rendszerünkben - lévén az évi

hősszeg jóval magasabb, mint a szabad vizekben - a tenyésztési idő 4-6 évre rövidül. Tehát sokkal rövidebb idő alatt jutunk kaviárhoz.

- A beruházást 2002-ben kezdtem, s tavaly készítettünk először kaviárt. Ez kilenc év, mert sajnos egy 2006-ban történt káresemény meghosszabbította a tenyészidőt. Egyelőre a gyomaendrői szövetkezeti halfeldolgozóban, bér munkában készítjük a kaviárt, illetve ott dolgozzuk fel a halat is, de nemrégiben adtunk be egy pályázatot halfeldolgozó üzem létesítésére, amit a vésztői telephelyen építünk meg. Tavasszal kezdjük a munkálatokat.

Már csak azért is szükség van a feldolgozóra, mert a világsiker adta lehetőségeket csak akkor lehet kihasználni, ha ki tudják elégíteni az igényeket. Mekkora termékükre a piaci igény? - kérdeztük a vállalkozót.

- Óriási feltűnést keltett a világkiállításon aratott sikerünk, ahol tréfásan szólva „kétszáz Michelin csillag” volt jelen. A szakmai fórumok mellett a sajtó, rádió, tévé is foglalkozott velünk. Nagy az

érdeklődés Japánból, Kínából, Olaszországból, Franciaországból. Számomra egyetlen zavaró tényező mutatkozik, mégpedig az, hogy a hazai forgalmazó cég, amely csupán a címkét ragasztja az árura, egyre inkább a saját terméként tünteti fel az általunk termelt kaviárt.

- Hol helyezkedik el a világ kaviártermelésében a magyar kaviár - kérdeztük dr. Számfira Györgytől.

- A korábbi nagy szabadvízi kaviártermelők elvesztették, vagy elvesztik pozíciójukat. Például az általunk tenyésztett szibériai tokhalat védetté nyilvánították, többek között azért, mert természetes élőhelyén, a Volga deltájában, a határtalan nyereségvágy következtében szinte lerabolták a vizeket. A mesterséges telepeken, például Franciaországban, Olaszországban, földmedrű medencékben tenyésztik a tokhalat, s mivel iszapfűrés, a hal lehúzódik az iszapba, s ezért a kaviáron érződik némi iszapos mellékíz. A mi telepünkön szilárd alapú medencékben élnek a halak, így az ikrának nincs mellékíze, talán ezért is került az első helyre. Természetesen megfelelő hőmérsékletű és minőségű víz kell hozzá. A tervezett éves termelésünk 3,5-4 tonna. Ez nagyon-nagy mennyiségnek számít. Uruguay egész évi termelése 3 tonna, a franciák 10 tonnát termelnek, Spanyolország 3 tonnát állít elő. Most kaptunk egy angol befektető társaságtól ajánlatot, szeretnének velünk közösen egy 10-15 ezer köbméteres kaviártermelő telepet építeni, ami 25-30 tonna kaviárt jelentene évente. Ha ez a beruházás megvalósulna, akkor a kaviártermelés központja áttevődne Magyarországra.

Más befektetők is jelentkeztek, de én azt szeretném, ha a fejlesztést magyar tőkével tudnánk megoldani. Ebben számítottunk a pályázatokra, mint ahogy a korábbi beruházást is két ütemben az AVOP, illetve az EMVA pályázaton nyert támogatással oldottuk meg. A Magyar Fejlesztési Banktól kaptunk beruházási hitelt, amelyet az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány garantált. Meg kell említeni, hogy forgóeszköz hiattal a Szarvas és Vidéke Takarékszövetkezet is sokat segített. Ezek nélkül nem tudtuk volna a fejlesztéseket megoldani, hiszen 800 millió forintot a beruházásról van szó. Kezdetben önerőből próbáltam megvalósítani a beruházást, egy kis 350 köbméteres nevelőt terveztem, aztán látnom kellett, hogy ez támogatás nélkül nem megy. Ezután épült a mostani 2500 köbméteres objektum. Terveink szerint tovább bővítjük a telepet, legalább kétszeresére, hatezer köbméterre növelnénk a kapacitást.

Dr. Számfira György magánvállalkozóként jelentős sertésenyésztéssel is bír. Megkértük ennek bemutatására is.

- A békéscsabai sertéstelep eredetileg négyszáz kocás telep volt. Pályáztunk a korszerűsítésére, s nyertünk is. Így most 1500 kocásra szándékozunk fejleszteni. Korábban itt hizlalás is volt, de most már csak malacnevelés folyik. A beruházás kb. 70 százalékát megvalósítottuk. A legkorszerűbb technológiát alkalmazzuk. A trágyakezelés a legmagasabb fokú környezetvédelmi előírásoknak is megfelel, annyira, hogy a hígtrágyának a szaga sem érződik. Szándékaink szerint az itt felnevelt malacokat a nagybányai Európa Holding Kft. nevű vállalkozásunk telepén szeretnénk hizlalni. Ez korábban egy nyolcezer férőhelyes termelőszövetkezeti sertéstelep volt, ami évekig üresen állt. Megvásároltuk az épületeket, felújítottuk és szintén pályázati

támogatással abszolút korszerű technológiát raktunk bele.

Minden téren teljes vertikumot szeretnénk kiépíteni. A halfeldolgozó üzemmel a kaviártermelésben ez a célunk megvalósul. A sertés esetében a vertikum két „vége” hiányzik. Egyik a takarmánytermő szántóföld, a másik a húszüzem. Jó lenne, ha tudnánk vásárolni földeket, egyrészt a trágyakihelyezés, másrészt a takarmánytermés biztonsága miatt. Korábban különböző kisebb vágóhidaknak adtuk el a sertést, de mi magunk is fel tudnánk dolgozni. Gondoljunk csak a nagy-hírű csabai kolbászra és egyéb termékekre, miért ne készíthetnénk itt Békéscsabán, saját alapanyagból, helyi üzemből? Tervezzük, hogy a közeljövőben egy szárazáru üzemet létesítsünk. Szükség van erre nem csak azért, hogy a hozzáadott érték növekedjen, hanem azért is, hogy a piacon versenyben maradjunk például a holland, vagy a lengyel sertéstartókkal, akik nagyobb támogatásban részesülnek, mint mi, illetve nem rakódnak a termelésre olyan terhek, mint nálunk. Állítom, hogy mi olcsóbban állítjuk

elő a sertéshúst, mint ők, de csak úgy tudok versenyben maradni, ha a készáruig végigviszem a termelést.

- Jellemző a helyzetre, hogy a nagybányai telep betelepítéséhez megvannak a malacok, de likviditási gondok miatt nem tudjuk az állatokat a telepen elhelyezni, ezért értékesítjük most a malacokat. Remélem, hogy közeljövőben megoldódik ez a helyzet. A három céget összevonom egy társaságba, s akkor a közös nyereségből könnyebben megoldható a likviditási gondjaink, biztosabb fejlesztési pályára léphetünk.

Végül egy személyes kérdés. Dr. Számfira György neves ügyvéd volt Békéscsabán. Miért hagyta el a pályáját, s lett mezőgazdasági vállalkozó? Nagyon érdekes a válasz. A bíróságokon szinte minden ügy szomorú, az egyik félnek mindig kellemetlen. Aki beleéli magát, azonosul az ügyekkel, az árnyékos oldalal is folyton találkozik. Ezen akart változtatni. Úgy látszik, hogy kemény munkával sikerült a naposabb oldalra kerülni.

Az AVHA Szolgáltató és Tanácsadó Kft. a kis- és középvállalkozások, valamint gazdálkodók számára tájékoztatást nyújt:

- az aktuális támogatási lehetőségekről,
- a kedvezményes hitel- és garancia-konstrukciókról, valamint
- segítséget nyújt beruházások tervezésében, megvalósításában.

Ingyenes telefonos és személyes konzultációs lehetőségek, tájékoztató anyagok megküldése.

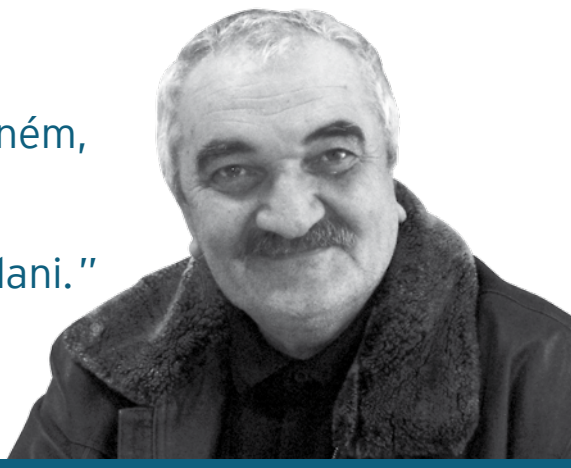
Kedvezményes feltételek szerint igénybe vehetők:

- üzletviteli tanácsadás,
- mezőgazdasági szaktanácsadás,
- hitelkérelmek összeállítása,
- pályázati tanácsadás.

Hívja a **06 40 200 771**-es kék számot, vagy keresse minket a **tanacsadas@avhakft.hu** e-mail címen.

„...én azt szeretném, ha a fejlesztést magyar tőkével tudnánk megoldani.”

Dr. Számfira György

A KISTERMELŐK BORMARKETINGJÉNEK TÁMOGATÁSA

A Bormarketing Bizottság javaslatára az Agrármarketing Centrum nyílt pályázati rendszert dolgozott ki, amely a magyar borkultúrát, borászatokat, borokat népszerűsítő 2011. évi „helyi kisprojektek” megvalósítását kívánja támogatási forrással segíteni.

A korábbi években a borászati szakma koordinálatlansága, illetve az érintett szervezetek közötti megegyezés hiánya a közösségi bormarketing fokozatos ellehetetlenüléséhez vezetett. Az ebből fakadó problémák orvoslása alapvető fontosságú, hiszen a célzott, hatékony közösségi marketingkommunikációs tevékenység nemcsak az ágazat hosszú távú fejlődéséhez járulhat hozzá, hanem azt is megalapozhatja, hogy a bor a magyar agrárszektor egyik referenciatermékévé váljon.

2010. november 22-én hatályba lépett a bor forgalomba-hozatali járuléka megfizetésének, kezelésének és felhasználásának szabályairól szóló rendelet módosítása. Az agrártárca célja a jogszabály módosításával az volt, hogy a közösségi bormarketing források hatékonyabb felhasználásával a magyar bor hazai és nemzetközi piaci

helyzete erősödjön. A minisztérium egyúttal a bormarketing támogatását célzó pályázati rendszert is átláthatóbbá kívánta tenni. A rendelet változása révén létrejött egy új felépítésű Bormarketing Bizottság, amelynek tagjai a borász és marketing szakemberek közül kerülnek ki.

A korábbi évek tapasztalatai azt mutatták, hogy a bormarketing alpból viszonylag kevés forrás jutott a kis volumenű projektek megvalósítására. Emiatt a kisebb termelők kevés eséllyel pályázhattak támogatásért. Az új Bormarketing Bizottság kezdeményezésére az Agrármarketing Centrum (AMC) 100 millió forintot különített el azzal a céllal, hogy a kisebb bortermelők 2011. évi marketing projektjeit támogassa. Az erre vonatkozó pályázati kiírás az AMC weboldalán kerül közzétételre. A pályázaton való részvétel alapfeltétele, hogy a támogatásért folyamodók társkiállítóként

INTEGRÁLT VIDÉKFEJLESZTÉS: EGYMILLIÁRD FORINTOS TÁMOGATÁS TANYAFEJLESZTÉSRE

A kormány kiemelten kezeli az integrált vidékfejlesztés és a többfunkciós mezőgazdaság megerősítésének támogatását. Ezért a vidékfejlesztési tárca 2011-es költségvetésében egymillió forintot irányoznak elő a tanyafejlesztési program elindítására.

A támogatási program legfontosabb tételei között szerepel a tanyákon élők egészséges ivóvízzel ellátása céljából a vízminőségi vizsgálatok költségeinek fedezése. Költségvetési forrásokat biztosítanak a tanyás térségek rossz állapotú föld- és dűlőútjainak karbantartására, illetve a tanyás területek energiaellátásának javítására, mégpedig az alternatív energiaforrások felhasználásának ösztönzésével. A tárca programja segíteni kívánja a tanyák felújítását. Támogatnák a tanya- és falugondnoki

szolgálatot, de jutna a forrásokból a helyi piacok fejlesztésére, térségi nagybani piacok és az önkormányzatokkal közös tanyasi élelmiszerbolt-hálózat kialakítására is.

A támogatási program szándéka szerint a tanyás területek megújítását úgy kell elvégezni, hogy a jelen és jövő nemzedéke számára is biztosíthatók legyenek mindazok az értékek és lehetőségek, amelyek segítik a tanyai gazdálkodás fennmaradását és korszerűsített megőrzését.

legalább 10 kisebb borászat termékeit bemutató marketing rendezvényen vegyenek részt. Pályázni helyi, regionális, valamint országos rendezvényeken való megjelenés, illetve publikáció, kiadványkészítés költségeinek támogatására lehet. A pályázóknak 30 százalékos finanszírozási önrészt kell vállalniuk.

A pályázatok szakmai bírálatát a Bormarketing Bizottság végzi, miután az AMC formailag átvizsgálta a benyújtott dokumentációkat. A Bizottság által felállított pályázói rangsor alapján - az agrárminiszter ellenjegyzését követően - az AMC hozza meg a végső támogatási döntést.

Mezőgazdasági szaktanácsadás

- A mezőgazdasági szaktanácsadás során alapvetően a gazdálkodásához szükséges - a költsönös megfeleltetés szerinti - 19 jogszabály rendelkezéseinek, valamint a Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot előírásait jelentő környezetvédelmi, élelmiszerbiztonsági, állat- és növényegészségügyi, valamint állatjóléti követelmények ismertetésére kerül sor.
- A szaktanácsadás keretében a gazdálkodó ügyfélorientált pénzügyi tanácsadást is igénybe vehet, ha fejlesztési elképzelését részben vagy egészben hitelből kívánja finanszírozni. A fejlesztés és a vállalkozás adottságainak ismeretében az AVHA Kft. segítséget nyújt a legmegfelelőbb finanszírozási megoldás kialakításában.
- A gazdálkodó az AVHA Szolgáltató és Tanácsadó Kft-n - mint Területi Szaktanácsadási Központon (TSZK) - keresztül a szaktanácsadásra fordított összeg 80%-át vissza nem térítendő támogatásként visszaigényelheti.

Érdeklődni lehet az AVHA Szolgáltató és Tanácsadó Kft-nél:

Kék számon: 06 40 200 771; faxon: 06 1 373 8455; e-mail-en: tanacsadas@avhakft.hu

INDUL AZ ÚJ SZÉCHENYI TERV

2011. január 14-én mutatta be az Új Széchenyi Tervet (ÚSZT) Orbán Viktor miniszterelnök, Fellegi Tamás nemzeti fejlesztési miniszter és Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter. Az ÚSZT egy tíz évre előrettekintő gazdaságfejlesztési program. Az ÚSZT fő stratégiai irányai az egészségipar-, a zöldgazdaság-, a foglalkoztatás-, az otthonteremtés-, a közlekedés-, a tudomány-innováció- és a vállalkozások fejlesztése. Valamennyi stratégiai irány a gazdaságélénkítés és a munkahelyteremtést szolgálja.

Ennek eszköze egy olyan pályázati rendszer, amely megfelel a vele szemben támasztott igényeknek: gyors, átlátható, kiszámítható, egyszerű. Ezért az eljárásrendek egyszerűbbek és átláthatóbbak lesznek. A pályázati dokumentációk elektronikus úton is benyújthatók. Az ÚSZT-ben kiemelt helyet kaptak a kis- és középvállalkozásokat támogató pályázatok.

Az ÚSZT jelenlegi szakaszában több mint 90 pályázat nyílik meg az érdeklődők előtt. Az ÚSZT néhány foglalkoztatási és közlekedési pályázata már ez év januárjától pályázható. Az uniós forrásból finanszírozott ÚSZT-s pályázatok nagyobbik hányadának társadalmi megvalósítása a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) koordinálásával 2011. január 31-ig zajlik. A közzétett pályázatokhoz, regisztráció után bárki hozzászólhat az ujszechenyiterv.gov.hu honlapon.

A várhatóan több száz hozzászólást, az NFÜ tervezésért felelős munkatársai dolgozzák fel. A befogadott javaslatokat 2011. február 10-ig az NFÜ átveteti a pályázati kiírásokba, majd a tervek szerint 2011. március elsejétől benyújthatók lesznek az új pályázatok.

AZ ÚJ SZÉCHENYI TERV ÉS A VIDÉKFEJLESZTÉS

Az Új Széchenyi Terv (ÚSZT) több ponton is szorosan kapcsolódik az agráriumhoz és a vidékfejlesztéshez.

- A terv különös figyelmet fordít az egészségiparra, amelynek a falusi turizmus is a része. Az ÚSZT kiemelt szerepet szán az

Az ÚSZT mostani pályázati körében - hat stratégiai irányba illeszkedően - az alábbi fő pályázati témákra lehet majd márciustól pályázni:

Gyógyító Magyarország - Egészségipari Program

- Turisztikai szolgáltatások fejlesztése
- Helyi és térségi turisztikai desztinációs menedzsment szervezetek létrehozása és fejlesztése
- Rehabilitációs szolgáltatások fejlesztése

Zöldgazdaság-fejlesztési Program

- A települési szilárd hulladéklerakókat érintő térségi szintű rekultivációs programok elvégzése
- A települési szilárdhulladék-lerakókat érintő rekultivációs programok kiterjesztése. Helyi hő- és hűtési energiaigény kielégítése megújuló energiaforrásokkal
- Megújuló energia alapú térségfejlesztés
- Megújuló energia alapú villamosenergia-, kapcsolt hő- és villamosenergia-, valamint biometán termelés
- Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva

egészségiparnak is, amelyhez az agrárium is kapcsolódik, hiszen az egészséges táplálkozáshoz szükséges alapanyagok, és a kozmetikai termékek alapanyagainak egy részét egyaránt a mezőgazdaság állítja elő.

- A zöld gazdaságfejlesztési program arra keresi a választ, hogyan lehet a megújuló energiák (mezőgazdasági alapanyagok, melléktermékek, megújuló energiaforrásként történő hasznosítása) térnyerését segíteni, valamint az öko- és környezetbarát termékek előállítását előmozdítani, úgy, hogy a belőle származó társadalmi haszon elsősorban a

- Távhő-szektor energetikai korszerűsítése
- A fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok - szemléletformálás, informálás, képzés
- A fenntarthatóbb életmódot és a fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek

Vállalkozásfejlesztési Program

- KKV technológia fejlesztés
- Komplex vállalati technológia fejlesztés KKV-k számára
- Mikrovállalkozások fejlesztése
- Technológia és foglalkoztatás
- Munkahelyi képzések támogatása
- Vállalati együttműködések és klaszterek támogatása
- Kombinált mikrohitel

Tudomány-innováció program

- Vállalatok komplex technológiai innovációjának támogatása
- Akkreditált klaszter tagvállalatok komplex technológiai innovációjának támogatása
- KKV-k innovációs eredményeinek hasznosítása
- Képzés és tartalomfejlesztés különös tekintettel a matematikai természettudományos műszaki és informatikai képzésekre

Foglalkoztatási Program

- A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása
- Munkaerő-piaci program a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért a Közép-magyarországi Régióban

Közlekedésfejlesztési Program

- Logisztikai központok és szolgáltatások fejlesztése
- 4-5 számjegyű közutak fejlesztése

foglalkoztatás és a vidékfejlesztés területén jelenjen meg.

A zöld energia előállításának az egyik meghatározó fejlődési pont lehet a mezőgazdaság és az egész vidék számára.

- A tervben külön pont foglalkozik a növényházi kerteszet fejlesztésével. A program kétös célú: egyfelől a bioélelmiszer- és a gyógynövénytermelés fejlesztését, másfelől a geotermális energia szélesebb körű hasznosítását előmozdítani, úgy, hogy a belőle származó társadalmi haszon elsősorban a

AGRÁR- ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁSOK 2011-BEN

2011-ben agrár- és vidékfejlesztési támogatásokra összesen közel 600 milliárd forint áll rendelkezésre, kb. 130 milliárd forinttal több, mint tavaly. A támogatások három forrásból származnak: uniós közvetlen támogatások, uniós társfinanszírozott támogatások, nemzeti támogatások.

Uniós közvetlen támogatások

Az EU által közvetlenül tértített támogatások jelentősen nőnek 2011-ben. A közvetlen támogatásra jutó 323 milliárd forintból 22 milliárd a piaci támogatás, 302 milliárd a területalapú és egyéb közvetlen juttatás. Ez utóbbi 28 százalékkal több, mint 2010-ben, amely tartalmazza a SAPS, az elkülönített cukor-, zöldség-gyümölcs-, dohány és zöldség-gyümölcs szerkezetátalakítási, valamint a tej különleges közvetlen támogatásokat.

Uniós társfinanszírozott támogatások

Ebben az évben az EU finanszírozás és a hazai kiegészítő források összekapcsolásával folyósított támogatások kb. 50 százalékkal, 205 milliárd forintra nőnek. A Kormány prioritásként kezeli az európai uniós források lehívásához szükséges programok hazai társfinanszírozását. Ekképp kerül finanszírozásra az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP), a Halászati Operatív Program (HOP), az Iskolatej és az Iskolagyümölcs program.

A korábbi pályázati projektek lezárulása, a kifizetések gyorsítása és az új pályázatok kiírása révén az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) keretében folyósított támogatás bővülése 2011-ben csaknem 50 százalékos lesz. Az ÚMVP-nek továbbra is kiemelt jelentősége van az agrár-vidékfejlesztési stratégia megvalósításában, a helyi kis- és közepes méretű mezőgazdasági vállalkozások, feldolgozó üzemek saját és uniós forrásokra támaszkodó fejlesztésében, valamint olyan beruházások megvalósításában, melyek lehetővé teszik, hogy a magyar gazdák jó minőségű élelmiszert jelenhessenek meg a piacon.

Nemzeti támogatások

A 2011-es évben a nemzeti támogatások 52-ről 64 milliárd forintra emelkednek. Ide tartoznak a kiegészítő nemzeti támogatások, az úgynevezett top-up-ok, amelyek egyrészt a hazai gazdálkodók versenyhátrányának részbeni kompenzálását szolgálják, másrészt több tízezer mezőgazdasági termelő és

család esetében hozzájárulnak a mezőgazdasági termelés fenntartásához, a vidék népességmegtartó szerepének megőrzéséhez is.

2011-ben lehetőség nyílik a 2010. év után járó tej top-up kifizetésére is, amely újabb 5 Ft/kg támogatást jelent a tejtermelők számára. A kapcsolódó piactámogatási intézkedések eredményeként a tejágazat termelői összességében mintegy 15 Ft/kg támo-

gathoz juthatnak hozzá, ami a 2009. évi mérték csaknem kétszerese.

Az állattenyésztési (így a sertés és baromfi) ágazatok támogatására közel 25 százalékkal több forrás jut, amely lehetővé teszi, hogy az állategészségügy helyzetét javító támogatási konstrukciók (például az állatjóléti, az állategészségügyi, az állathigiéniai, a tenyésztésszervezési támogatások) 2011 egészében működhessenek. Ezek célja az érintett állattenyésztési ágazatok versenyképességének, piacon maradásának segítése, mégpedig a termelő által fizetendő állategészségügyi, megelőző és mentesítő feladatok költségeinek részbeni átvállalásával.

AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY

A vidékért kezességedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis-, és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő, számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- hitelképesség növelése
- hitelhez jutási feltételek javítása
- pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Bankgarancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességgel biztosított összeg: max. 1.000.000.000 Ft
- Kezességvállalás mértéke: 20-80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díj fizetése: egyszeri, vagy évenkénti
- Az általános díj mértéke: 50%-os készfizető kezesség mellett a kezességgel biztosított összeg százalékában:

Kezességgel biztosított összeg (Ft)	Futamidő			
	Évenkénti díjfizetés		Egyszeri díjfizetés	
	1 - 25 évig	1 évig	1-4 évig	4-7 évig
1-1 m	3800 Ft		3800 Ft	
1 m-75 m	0,65	0,65	1,10	1,50
75 m-150 m	0,80	0,80	1,25	1,60
150 m-	1,00	1,00	-	-

A fenti értékek a kezesség mértékének (20-80%) megfelelően arányosan változnak.

- A piaci kezességi díj, 50%-os készfizető kezesség mellett kezességgel biztosított összeg 1,21-2,35% között változik. Mértéke függ a hitel típusától, a futamidő és a kezességgel biztosított összeg nagyságától.

1054 Budapest
Kálmán Imre u. 20.
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 474 5085
E-mail: office@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)
Felelős kiadó: dr. Ulrich Anikó | Szerkesztőségi titkár: Felber Tímea | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Kálmán Imre u. 20. | Telefon: (1) 373 8453 | Zöld szám: (80) 203 760 | Fax: (1) 373 8455
Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Veszprémi Nyomda Zrt. 8201 Veszprém, Órház u. 38.